

mammadaba

Dzīvo Latvijas valsts mežos

Velotakās

"Latvijas valsts meži" un mammadaba gaida tevi ciemos!

"Latvijas valsts meži" jau brīdināja:

**NEMĒSLO MEŽĀ!
PAR CŪKU PĀRVĒRTĪSIES!**

Ar vēju matos

Domājot par braucienu ar velosipēdu, kad ļaujaties kustību priekam un neliedzam siltajam vējam brīvi rotaļāties matos, nevilus prātā nāk fiziķa Alberta Einšteina vārdi:

“Dzīve ir kā brauciens ar divriteni – lai noturētu līdzsvaru, ir jāturpina kustība.” Jā, gadu gaitā ir mainījies gan velosipēds, gan mūsu dzīvesveids, tomēr laiku pa laikam pat paša slinkākajā pamostas pirmatnējs kustību prieks. Un tad ir laiks meklēt veco, labo velosipēdu un laisties prom, kur acis rāda.

Paģ, nē, labāk tomēr izvēlēties kādu no veloceliņiem. Protams, tas var būt kāds īpaši izveidots veloceliņš Rīgas tuvumā, taču, ja vien atliek mazliet vairāk laika, aizbrauciet kaut kur tālāk, kur velotaku malās šālc mežs, čalo upe vai mirdz ezera spogulis, kur vītero putni, lēkā vāveres, kur iekārtotas atpūtas vietas rītenbraucēju ērtībai. Atliek tikai izdomāt, vai gribat apskatīt Vidzemi, Kurzemi vai Latgali – visur ir skaisti, visur esat gaidīti, velomīļi!

Smilšainās Smiltenes takas

2. lpp.

Melleņu karajvalstī Spārē

6. lpp.

Ezeru zemē, Daugavas lokos

10. lpp.

A photograph of a sunset over a forest, with the sun low on the horizon and its light reflecting on the water. The sky is a mix of orange and yellow, with some clouds. The trees are dark silhouettes against the bright sky. The water is dark, reflecting the sky and trees.

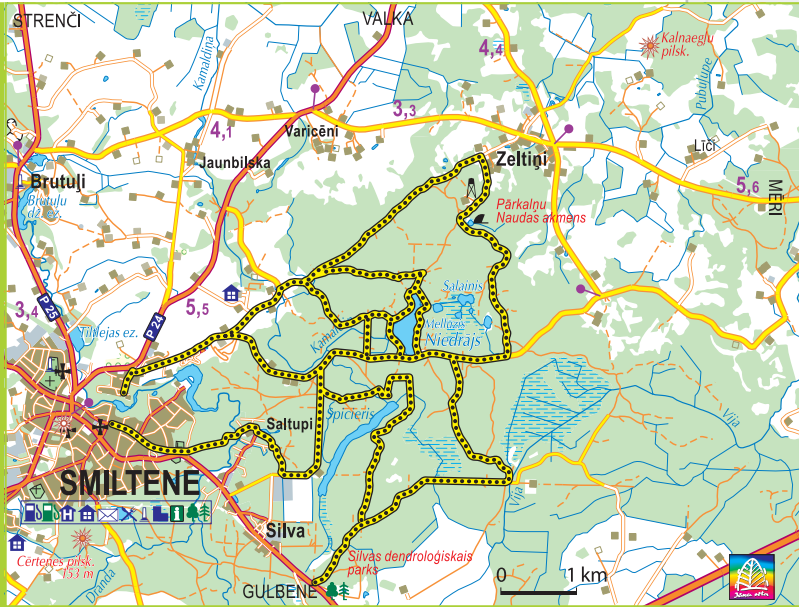
Smilšainās Smiltenes takas

Atrašanās vieta

Smiltene
Smiltenes novads

Rīga–Smiltene 130 km
Smiltene–Valka 40 km
Smiltene–Valmiera 20 km

Smiltene un tās apkārtnē

Skaistā Ziemeļvidzemes mazpilsētiņa Smiltene atrodas Abula krastos. Tās apkārtnē ir izteikti pauguraina, interesantais reljefs veidojies apmēram pirms 12–14 tūkstošiem gadu, atkāpjoties ledājiem. Tagad uz šiem pakalniem izvietojusies gleznaina pilsēta, kuras apkārtnes mežos ir daudz atpūtas vietas.

Izrakumi liecina, ka cilvēki šajā pusē dzīvojuši jau otrā gadu tūkstoša sākumā. 1359. gadā stāvajā Abula krastā uzcelta ordeņa pils. Senatnē Smiltene ietilpusi apgabalā, kuru pārvaldījis slavenais vīrsaitis Tālvāldis, vēstures avotos tā pieminēta 1427. gadā kā tirgotāju un amatnieku apmetne pie pils – Smiltesele. Pilsētai ir sarežģīta vēsture, tā cietusi daudzus karos, Ziemeļkarš to gandrīz noslaucīja no zemes virsas. Jaunai dzīvei pilsētiņa sāka mosties 18. gs. beigās, bet īsti uzplauka pagājušā gadsimta sākumā, kad Smiltenes muižu simts gadu garumā pārvaldīja Līvenu ģimene. Ar viņu gādību 20. gs. sākumā uzcēla slimnīcu, ar tvainu darbināmu kokzāģētavu, elektrocentrāli pie Tiltlejas ezera, pirmo hidroelektrostaciju Latvijā un šaursliežu dzelzceļu uz Valmieru.

Latvijas republikas laikā pilsēta turpināja veidoties. 1920. gadā Smiltene ieguva pilsētas tiesības. Pēc Otrā pasaules kara postījumiem pilsētai atkal nācās atdzimt no pelniem, nu Smiltene ir kļuvusi par pievilcīgu, dārzos grimstošu mazstāvu apbūves pilsētu, kas lieliski iekļaujas ainavā un prot izmantot reljefa piedāvātās iespējas. Pastaiga pa Smiltēni vien ir ko vērtā: pilsētas centrs atrodas 106,5 m virs jūras līmeņa, pilsētā atrodas trīs atsevišķas iedobes. Kādreiz domāja, ka tās radušās, krītot meteorītam, taču aizdomas neapstiprinājās. Abula ielejā uzstādināti trīs ezeri: Teperis, Vidusezers un Tiltlejas ezers, kas kopā ar citiem piepilsētas ezeriem ainavu dara vēl tīkamāku. Smiltēnes apkārtnē jo krāšņāku dara daudzie ezeri un upītes. Te līkumo Drandas, Cērtēnes, Kamaldiņas un Abula upītes, savus tīros ūdeņus atpūtai piedāvā Niedrāja ezers, Spicieris, Klievezers, Mellūzis, Salainis, Niedrītis, Bezdzibenis, Zomers un Bezvārdis.

Smiltēnes un tās apkārtnes mežos ir izveidojies blīvs taciņu un celiņu tīkls, ir vairāki automašīnu braukšanai piemēroti ceļi, bet jo īpaši domāts par velobraucējiem, kuru rīcībā nodoti trīs dažādas grūtības pakāpes marķēti velomaršruti.

Niedrājs un seši brāji

Niedrāja ezers atrodas apmēram piecu kilometru attālumā no Smiltenes centra. Apkārtņē izvietojusies vēl seši nelieli meža ezeriņi, kas jau pirms simts gadiem savā starpā savienoti ar mākslīgi veidotiem kanāliem, pa kuriem kādreiz varēja vizināties ar laivām. Gaisā virmo ideja par kanālu atjaunošanu, tad Niedrāja apkārtnē būtu vēl romantiskāka. Niedrāja ezers un mazo ezeru grupa ir smilteniešu iecienīta atpūtas vieta visa gada garumā. Te spēkus dabā smeļas orientieristi, riteņbraucēji, slēpotāji, nūjotāji, makšķernieki un peldētāji.

Ezerā ir ļoti tirs ūdens, smiltenieši to prot novērtēt un peldētgrībētāju te netrūkst. Ezera krastos ir ierīkotas vairākas peldvietas, kur atpūtniekus gaida galdi ar soliem, ugunsкура vietas, pārgērbšanās kabīnes, tualetes u.c., bet lapene pie paša ezera piemērota atpūtai lielākā draugu pulkā. Pie peldvietām var nokļūt pa ērti piebraucamiem ceļiem, kas vijas cauri skaistam, ogām un sēnēm bagātam priežu mežam.

Nocietinājumi Cērtenes pilskalnā

Smiltenes dienvidu daļā uz Raunas pusi kalnainā priežu mežā atrodas valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis Cērtenes pilskalns ar priekšpili un dambi uz Cērtenes upītes, kas ir lielākā hidrotehniskā būve pie Latvijas pilskalniem. Upīte pie pilskalna tikusi aizdambēta ar pamatīgu dambi, novirzot ūdeņus visapkārt pilskalnam apmēram desmit metrus dziļā grāvī.

Tas ir vissenākais Smiltenes vēstures pagātnes liecinieks – pilskalns bija viena no spēcīgākajām apmetnēm senās Tālavas teritorijā. Cērtenes pilskalns atrodas 153,5 metrus virs jūras līmeņa, kalna augstums no upītes puses sasniedz 25 metrus. Visapkārt pilskalnam izrakts 12 metru dziļš aizsarggrāvis, bijis arī dambis. Cērtenes pilskalna aizsarggrāvi uzskata par vienu no grandiozākajām fortifikācijas būvēm Latvijas pilskalnās.

Cērtenes pilskalns izceļas ar savu pārdomāto vides plānojumu – gan pats pilskalns, gan vaļņi ir samērīgās proporcijās, nekā lieka, līnijas lakoniskas, acij tīkamas. Tagad pilskalns un tā apkārtnē ir jauka pastaigu vieta. Pilskalna nogāzē uzbūvētas kāpnes, iekārtota atpūtas vieta pļaviņā pilskalna pakājē. Pilskalnā izveidota veselības taka ar dažādiem dabas elementiem un interesantiem uzdevumiem. Ja vēlaties uzzināt visus senā pilskalna noslēpumus, ieteicams iepriekš pieteikt gida pakalpojumus, zvanot uz Smiltenes TIC vai gidam Jānim Dingam, tālrunis 29577078.

Silvas dendrārija neparastie iemītnieki

Silvas dendrārijs, kas atrodas trīs kilometrus no Smiltenes pie autoceļa Gulbene–Smiltene, ir valsts nozīmes īpaši aizsargājama dabas teritorija, ainavu dendroloģiskais parks 15 ha platībā ar vairāk nekā 200 koku un krūmu dažādībām.

Pirmie stādījumi datēti ar 1972. gadu, kad iestādīja garzviņu baltegles, sarkanos ozolus, zilganās egles koniskās formas. Katru gadu stādījumi tiek papildināti ar jauniem, neparastiem kokiem un krūmiem. Silvas dendrārijs ir interesanti izveidots, no augstākajām vietām pārrēdzama gandrīz visa teritorija, ainaviski vērtīgās stādījumu grupas, parastā bērza birzs, dīķi un plašais zāliens. Kaut gan sākotnējais nodoms – izveidot Silvas dendrāriju par pilsētnieku iecienītu parku – līdz galam nav īstenojies, tam ir īpaša vieta smilteniešu sirdīs un piešķirts vietējas nozīmes dabas aizsardzības teritorijas statuss.

Naudas akmens un zelta podi

Paugurainākajā velomaršruta daļā ceļš uzved 140 metru augstā virsotnē, kur netālu no Pārkalņu mājām mežā snauz milzīgais Naudas (saukts arī Zelta) akmens, kas iekļauts aizsargājamo dabas pieminekļu sarakstā.

Kaut gan redzama tikai akmens virsējā daļa, tā ir gana iespaidīga – akmens ir apmēram 5,5 m garš un 5 metrus plats. Tīlpumu grūti noteikt, jo akmens nav atrakts, bet tas varētu būt viens no lielākajiem dižakmeņiem Latvijā.

Teika vēsta, ka pie Naudas akmens zviedri esot aprakuši zelta naudu. Nauda ilgi zem akmens sagulējusi, neviens nav to dabūjis laukā. Bet tad kādu nakti no Startu puses atbraucis viens tāds gudrinieks, kam bijuši kalti vāgi, kādu šajā pusē nemaz nav bijis, un tas Jāņu naktī visu naudu izracis.

Vēl tagad pie Naudas akmens cilvēki rok un meklē apraktos naudas podus, bet nekādi nevar dabūt – kur nu vairs ņems, kad visa kara kase jau sen aizvesta.

Triju veidu velotakas

Platie, līdzenie, ērti izbraucamie Smiltenes apkārtnes ceļi, kā arī kalnainie, smilšainie un vietām pat purvainie meža celiņi ir piemēroti braukšanai ar velosipēdu gan sportiskiem treniņiem un sacensībām, gan aktīvai atpūtai un dabas baudīšanai. Tāpēc Smiltēnē un tās apkārtnē izveidotas dažāda garuma un sarežģītības pakāpes marķētas velotakas, kas ved gar interesantām apskates un atpūtas vietām. Informatīvos stendos aplūkojamas velotaku shēmas. Ar dzelteno krāsu iezīmēts atpūtnieku velomaršruts, bet ar sarkano krāsu – paaugstinātas sarežģītības posmi. Garākās takas cauri mežiem līkumo 32 kilometrus, taču maršruta garumu katrs var izvēlēties pēc savām spējām.

Šīs takas ir piemērotas arī nūjošanai pavasara, vasaras un rudens mēnešos, bet ziemā – slēpošanai. Velotaku ieteicamās starta–finiša vietas: Sporta un atpūtas komplekss "Teperis", Nīdrāja ezers.

Melleņu karaļvalstī Spārē

Atrašanās vieta

"Dumbri", Spāre
Ģibuļu pagasts
Talsu novads

Rīga–Spāre 140 km
Spāre–Talsi 20 km

Vai zinājāt, ka pasaulē zināmas apmēram 5000 spāru sugas, bet Latvijā konstatētas 54 sugas? Bet mēs nerunāsim par šo skaisto posmkāju tipa kukaiņu klases pārstāvi. Taču arī vietas ar šādu nosaukumu ir vairākas. Viesosimies vietā, kur var noslēpties no pilsētas burzmas, izbaudot mierīgas, patīkamas un vienlaikus komfortablas dienas pie dabas – Talsu puses atpūtas un tūrisma centrā "Spāre" pie Gulbju ezera.

"Spārei" ir vairākas priekšrocības: skaista, klusa vieta, ērta satiksme, te iespējams divvientulībā, kopā ar kuplu ģimeni vai draugu pulku atpūties lielajā mājā vai kādā no četrām mazākajām mājiņām, uzcelt teltis vai izmantot kempinga priekšrocības. Te var rīkot kāzas, seminārus, ballītes vai pikniku, ezerā var vizināties ar laivu, peldēties un makšķerēt, mežā – sēņot un ogot, braukt ar velosipēdiem pa īpaši izveidotiem veloceliņiem, cauri melleņu paradīzei aizstaigāt kājām vai aizbraukt līdz skatu tornim, no kura paveras pasakains skats uz Usmas ezeru un leģendāro Moricsalu.

Konferenču kamīnzālē var sākot semināru vai kādu citu pasākumu 30–40 personām, sildīties pie kamīna vai vienkārši lūkoties uz ezeru. Gaumes ir dažādas, tādēļ arī iespēju sagādāts daudz.

"Spāri" iecienījuši arī mednieki, jo šīspuses lielajos mežu masīvos medījuma netrūkst. Daudzi mednieki tieši šeit ir tikuši pie trofejām.

"Dumbri", Ģibuļu pagasts, Talsu novads, tālrunis 26669099

Muižas un dzelzceļa Spāre

Kad mute jau melna no mellenēm un pie katras sēnes vairs nemaz negribas noliekties, laiks meklēt velosipēdu, lai apskatītu apkārtni un izbrauktu abas Spāres velotakas.

Spāre ir otra lielākā apdzīvotā vieta Ģibuļu pagastā starp Gulbju un Spāres ezeru. Ciemats sāka uzplaukt 19. gs. beigās, kad uzbūvēja dzelzceļa līniju Rīga–Ventspils. Pie stacijas radās Lielspāre, bet apkārt 1790. gadā celtajai Spāres muižas pilij izveidojies vēsturiskais centrs Vecspāre. Muiža ir vienstāva mūra celtnē ar augstu cokolstāvu un ļoti interesantām divu laidumu kāpnēm, kuru margās iekalta monogramma. Tiesa, 20. gadsimta 60. gados muižas centrālā ēka ievērojami pārbūvēta, kad telpas piemēroja skolas vajadzībām. Starp citu, Spārē darbojas viena no vecākajām novada skolām, kas rakstos minēta jau ap 1760. gadu.

Spāres muižas parks plānojuma ziņā ir viens no skaistākajiem muižu centriem Kurzemē. Te joprojām aug 17 svešzemju koku un krūmu sugu, to skaitā arī 4,2 metrus resnais ozols un 3,5 metru apkārtmēra kļava. Jāredz arī valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, 1658. gadā celtā Spāres evaņģēliski luteriskā baznīca, kas savu īpatnējo astoņstūra plānojumu bez zvanu torņa ieguva 1747. gadā. Ar baznīcas celtniecību saistīti nostāsti par ubagu, kurš iemūrēts baznīcas sienā.

Netālu atrodas arheoloģijas piemineklis Spāres pilskalns.

Apkārt Gulbītim

Septiņus kilometrus gara velotaka ved apkārt Gulbju ezeram. Tas nav pārāk liels ezers – tā platība ir 115,5 ha. Kaut gan ezerā zivju netrūkst (īpaši jau līdaku, raudu, asaru un līņu), makšķerēšanai ezers ir visnotaļ sarežģīts, galvenokārt īpatnējās floras dēļ. Tādēļ makšķernieku aprindās ļoti atzinīgi tiek novērtēta no Gulbīša dzelmes izcelta liellīdaka.

Ezeram piemīt kāda īpatnība – tajā dominējošie ūdensaugi biežā slānī aug virs ezera dibena un tādējādi veido kaut ko līdzīgu dubultdibenam. Taču starp augu virsējo slāni un īsto ezera dibenu atrodas telpa, kurā ir gan ūdens, gan sava augu valsts, gan barība. Šajā patvērumā zivis jūtas lieliski un to pamet ļoti reti. Ņemot vērā, ka ezera vidējais dziļums ir 2,5 metri un apmēram divas trešdaļas no tā aizņem blīvā ūdensaugu sega, makšķernieka manevriem paliek vien 30–50 cm līdz ūdens virsmai. Lūk, kāpēc, lai gan zivju ezerā ir gana, nomakšķerēt tās ir grūti. Bet īstam makšķerniekam tas nav šķērslis, par to liecina arī 11 kg smagā rekordlīdaka. Braucot pa ezera taku, Gulbītis, kā to mīļi dēvē vietējie, reizēm pazūd skatam, jo ceļš ievijas gleznainā un ļoti mainīgā mežā. Priežu silu, sauktu par melleņu paradīzi, no-

maina lapkoku veldzējošā paēna. Lazdas šogad briedina bagātu riekstu ražu, tāpēc nebrīnieties, ja takas malā redzēsiet kādu kuplasti vāveri – jāseko taču, lai atbraucēji neapēd visus riekstus. Tad atkal brītiņu ļauts vērot ezera vilnīšu jautro ņirboņu, aplūkot krastā augošās niedres, grīšļus, vilkvāļītes, hāras, elšus, doņus un cūkausītes, un taka iegriežas smaržīgā vīgriežu pļavā. Kad nopļautās zāles un vīgriežu reibinošās smaržas mākonis aizvēlies pāri ezeram, vietā nāk rūgtenais pelašķu aromāts – smaržu te nekad netrūkst. Un nepabrauciet garām peldētavai – Gulbju ezers vēl ilgi gļabā vasaras tveices dāvāto siltumu.

Caur melleņu paradīzi

Bet varat izvēlēties arī otru apli. Takas sākums atkal vispirms vedina novērtēt lielos melleņu laukus, bez tiem šīs puses meži nav iedomājami. Ja pārāk ilgi neuzkavēsieties melleņu paradīzē, taka drīz aizvedīs pie 57 metrus augstā Ūdrkalna, kurā uzbūvēts 26 metrus augsts skatu tornis. Saskaitiet kopā metrus un sapratīsiet, cik tālu varēsiet redzēt, kad uzkāpsiet skatu tornī.

Ūdrkalna torni Latvijas valsts meži uzbūvēja 2007. gadā. Torņa tapšanas aculiecinieki vēl tagad mazliet šausminās: vīri veikli kā kaķi staigājuši pa baļķiem un zibenīgi samontējuši iespaidīgo un stabilo konstrukciju, ka pat bailīgākie uzdrošinās uzkāpt līdz pašai augšējai platformai.

No skatu torņa var pārredzēt Usmas ezeru, saskatīt Stendi, Mundigciemus, skaidrā laikā arī Talsus, bet pats galvenais – meži, meži, meži – cik vien tālu sniedz skats. Uz šejieni vajadzētu vest pesimistus, kuri raizējas, ka mežus pārāk daudz izcērt – Ūdrkalna skatu tornī viņi savas domas mainītu.

Miglā tītais Usmas ezers

Usmas ezers pieder pie lielajiem Latvijas ezeriem, kas ar savu skaistumu aplaimo trīs novadus: Talsu, Ventspils un Kuldīgas. Savu nosaukumu tas aizguvis no līvu valodas un tulkojumā nozīmē migla. Jā, miglainu rītu un vakaru te netrūkst, pat vietējie maldoties starp septiņām Usmas ezera salām. Tiesa, teiksmā vēsta citu versiju. Mazs puisītis, redzēdams lielu, tumšu un dusmīgu mākonī debesīs, saucis: Usmīgs, usmīgs! Un tad mākonis nolaidies zemē, pārvērsdamies par Usmas ezeru, jo tā nosaukums bijis atminēts.

Ezers veidojies pirms kādiem 10 tūkstošiem gadu, tad radās arī smilšainās iekšzemes kāpas, tajā skaitā Ūdrkalns, un daudzie ezera līči, kurus te sauc par dangām. Usmas ezers ir salām bagāts. Viskūžu sala ir lielākā ezera sala Latvijā, bet Moricsala – romantiskākā un leģendām apvītākā.

Romantiskā Moricsala

Moricsalu agrāk sauca par Zivju salu, līdz 1727. gadā rakstnieces Žoržas Sandas vecvectēvs, Kurzemes hercogistes troņa pretendents Sakšu Morics pēc sakāves bija spiests slēpties uz šīs salas.

Moricsalas dabas rezervāts ir senākā aizsargājamā dabas teritorija Latvijā, tas ir dibināts jau 1912. gadā. Moricsala izceļas ar to, ka pēdējos 100 gadus tajā nav notikusi cilvēku saimnieciskā darbība, tāpēc tur saglabājusies savdabīga, reti sastopama pirmatnējā meža ainava.

Gandrīz visu rezervātu aizņem platlapju mežs (ozoli, liepas, kļavas). Un divaini, blakus Viskūžu salā vislabāk aug priedes. Mežaudzēs ir bagātīgs lakstaugu stāvs – dobais un vidējais cīrulītis un lakši (mežloki) ir aizsargājami augi, bet kopā rezervātā sastopamas vairāk nekā 400 sēkļaugu un paparzaugu sugas. Moricsalas rezervāta dzīvnieku pasaule ir pētīta daudz mazāk nekā augi, tomēr šeit ir konstatētas 222 tauriņu sugas, dažas no tām nekur citur Latvijā un pat visā Baltijā nav sastopamas.

Ezeru zemē, Daugavas lokos

Latgalē ik ceļš aizved pie mazāka vai lielāka ezera, aizlokās gar Daugavas gleznaino krastu, uzvijas kādā pakalnā. Arī veloceliņi spoguļojas ezeru zilajos ūdeņos un Daugavā. Un ikreiz, kad nolemsiet piestāt un atvilkt elpu, sirds uzgavilēs – tik skaista ir mūsu Latgale!

Latgales pusē gaida velobraucējus. Ar Eiropas Savienības atbalstu projekta "Baltijas ezeru zemē" ietvaros marķēti 45 velomaršruti Lietuvā, Baltkrievijā un Latvijā, Latgales pusē. Velobraucēju ērtībai ar velobraucēju zīmēm marķēti 753 km ceļu. Veloceliņi nav īpaši ierīkoti, tie ved pa auto ceļiem un takām, maršruti ir atzīmēti ar parastajām ceļa zīmēm vai ar īpašu marķējumu lauku teritorijās.

Mammadaba šajā žurnālā piedāvā tikai dažus maršrutus, taču variantu ir bezgala daudz. Lielisks palīgs velobraucējiem Latgales pusē ir ceļvedis "Velomaršruti Baltijas ezeru zemē".

Atrašanās vieta

Līvāni
Līvānu novads

Rīga – Līvāni 170 km
Līvāni – Jēkabpils 30 km
Līvāni – Preiļi 35 km

Pilsēta divu upju krastos

Līvāni atrodas gleznainā vietā Daugavas labajā krastā. Cauri pilsētai tek Dubna, kas Līvānos saplūst ar Daugavu. Tas atspoguļots arī pilsētas ģerbonī – uz zila fona lidinās sudraba vanadziņš – lielu ieceru un augsta lidojuma simbols, bet apakšā horizontālai sudraba joslai piekļaujas vertikālā – Dubna ietek Daugavā.

Jau 11. gs. vietā, kur tagad atrodas Līvāni, bijusi tirgotāju un amatnieku apmetne. Tā ietilpusi seno Latgaļu Jersikas valstī. Mūsdienu Līvānu pirmsākumi saistāmi ar 1533. gadu, kad toreizējais zemes īpašnieks Līvānos šeit uzbūvēja muižu un nosauca to savā vārdā – par Līvenhofu.

1824. g. Līvāni saņēma miesta tiesības. Drīz te atvēra tautskolu, aptieku, dziednīcu. Pēc Rīgas–Orlas dzelzceļa līnijas atklāšanas 1861. gadā Līvānos strauji attīstījās rūpniecība. To sekmēja ne vien labā satiksme, bet arī vietējo izejvielu resursi un lētais darbaspēks – līdz 20. gs. sākumam Līvānos uzcēla desmit fabrikas.

Latvijas brīvvalsts laikā Līvānu attīstību sekmēja 1926. gadā piešķirtās pilsētas tiesības. Pilsēta kļuva arī par apkārtnes novada kultūras centru. Līvānos darbojas četru konfesiju dievnami. Sv. Miķeļa Katoļu baznīca uzskatāma par īstu arhitektūras pērli.

Līvānu novada TIC, Līvānu aktīvā tūrisma centrs, Domes iela 1b, tālrunis 29157669

Latgales mākslas un amatniecības centrs

Latgales mākslas un amatniecības centrs izveidots neparastā vietā uz pussalas starp Daugavu un Dubnu. Veiksmīgi apvienojot vēsturisko Līvena laika laukakmeņu klēti ar moderno, stikloto ēkas daļu, radīts interesants akcents pilsētas sejā.

Šeit iespējams gan iepazīt Latgales amatniecības vēsturi, gan vērot amatu demonstrēšanu audēju, keramikas un stikla radošajās darbnīcās, gan pašiem izmēģināt roku. Te glabājas Latvijā garākā tautiskā josta (94 m) ar daudziem atšķirīgiem rakstiem – gluži kā pati pilsēta.

Līvāni ir pilsēta latgales vārtos – Latgales un Zemgales robežšķirtne. Pārceltuve Līvāni–Dignāja savieno abus Daugavas krastus un ir taisnākais ceļš no Latgales uz Zemgali.

Stikānu loks

Velomaršruts, (kartē un dabā atzīmēts ar numuru 15) "Stikānu loks" ir iecienīts līvāniešu atpūtai brīvdienās. Maršruta garums ir apmēram 20 kilometru, bet to var arī saīsināt. Velotaka būs piemērota tiem, kuriem prieku sagādā atrašanās mežā, jo taka vijas cauri skaistam mežam. Ja brauksiet pa lielo loku, būs jāšķērso Dubnas upe – pa laipu, kuras specifiskā konstrukcija ļauj to droši darīt arī pavasara palu laikā.

Un tad pārsteigums – atpūtas vieta meža vidū. Te var izpeldēties, sarīkot pikniku, iekurt ugunsķurku un atpūties pēc garā ceļa. Vēl gabaliņš cauri pļavām, un skatam paveras Silavu ezers ar jauku peldvietu. Jā, līvāniešiem ir kur atpūties.

Ezeru loks

Ja sekosiet velozīmēm ar numuru 8 – "Ezeru loks", ceļš jūs aizvedīs pie Republikas nozīmes aizsargājamā dabas objekta Velnezera jeb kā tajā pusē ezeru sauc – pie Čertoka (Čertaka). Leģendām apvīts, neparasti smaragdzaļš un noslēpumains tas sagaida savus viesus.

Velnezers atrodas 12 km no Aglonas, Aglonas novada Šķeltovas pagasta Grāveru sila ieplakā. Ezers ir tikai 1,9 ha liels, taču ļoti dziļš – vietām esot 18 metru, un neparasti dzidrs – varot saskatīt dibenu astoņu metru dziļumā. Arī garša ūdenim neierasti saldena. Citi stāsta, ka ezeram nemaz neesot dibena, ka tas veidojies, nokrītot meteorītam.

Ezerā ir maz ūdensaugu, nedaudz zivju sugu, gadās pa kādam treknam asarim. Krasti neparasti klusi, jo putni te uzturas nelabprāt. Arī cilvēki tā tuvumā nekad neesot dzīvojuši, jo pie ezera grūti ilgstoši uzturēties – kaut kāds

īpašs magnētiskais strāvājums ezera apkārtnē cilvēkiem liek nomaldīties un justies mazliet neomulīgi.

Atpūtai izvēlieties vien pārsimt metru attālo Jazinkas ezeru, kurā var maksšķerēt zivis, peldēties. Ezera krastos iekārtota atpūtas vieta, te var iekurt ugunsķurku un, skatoties Jazinkas zilajos ūdeņos, atcerēties zaļacaino kaimiņu Čertoku.

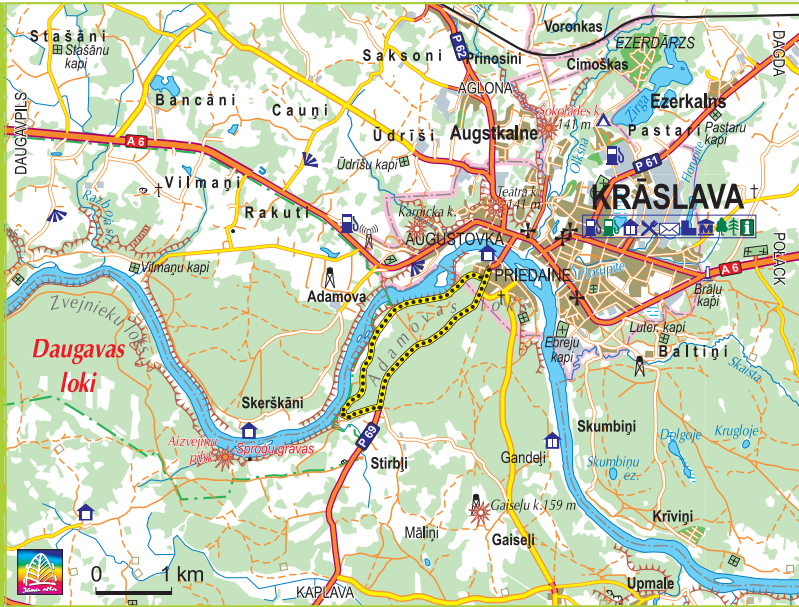
Dienvidu pusē Velnezeram agrāk bijusi pļava, kur tikuši vesti zirgī piegulā. Pļavā atradās ieplaka, un pašas pļavas vidū bedre gultas lielumā. Šo bedri sauca par Velna gultu. Puīši vienmēr ir derējuši, ka šajā gultā visu nakti nogulēs, bet nevienam tas nav izdevies. Kā tik aizmiegt, tā vienmēr pamostas citā vietā pļavā vai netālu no Velna gultas, tur it kā pats velns būtu gulējis, un puīšus laukā sviedis.

Atrašanās vieta

Krāslava
Krāslavas novads

Rīga–Krāslava 265 km
Krāslava–Daugavpils 45 km

Saulkrastu taka

Astoņus kilometrus garā "Saulkrastu taka" (velotakas marķējuma numurs 18) sākas Krāslavā. Daugava te met vienu no saviem lielajiem lokiem. Braucot pa šo maršrutu, var baudīt skaistākās Daugavas ainavas upes stāvajā krastā, uzkāpt Priedaines skatu tornī. Bet vispirms apskatiet seno, skaisto Krāslavu.

Senatnīgā Krāslava

Daugavas krasti Krāslavas novadā bijuši apdzīvoti jau 3. gadu tūkstoši pirms Kristus.

Krāslava tiek uzskatīta par vienu no senākajām rakstītos avotos pieminētajām apdzīvotajām vietām Latvijas teritorijā, kas izveidojusies 9. gadsimtā pie pilskalna Daugavas–Dņepras ūdensceļa malā. Vikingu sāgās Krāslava ir dēvēta par *Dynasaiforgarðr* jeb “Daugavas pilskalnu, no kura uz leju var sākt burāt”. Un vēl – Krāslavas apkārtnē atrasti 36 pilskalni.

Krāslavas vēsture ir gara un sarežģīta. Pilsēta maksājusi meslus Polockas varjagu kņazam, bijusi gan Latgales Jersikas valsts, gan Lietuvas–Polijas kopvalsts sastāvdaļa, bijusi Vitebskas gubernas sastāvā, to postīja Zobenbrāļu ordeņa vīri, kari un ugunsgrēki.

1729. gadā Krāslava ieguva miesta tiesības un tajā pašā gadā Latgales un Daugavpils stārasts Jans Ludvigs Plāters nopirka īpašumtiesības uz Krāslavu. Tajā laikā miestā atradās vien 47 ēkas.

Pils ielā apskatāma grāfa Plātera pils, kurā restaurācijas laikā tika atklāti unikāli sienu gleznojumi. Vecajā, baroka stilā celtajā pils ēkā grāfa Ludviga Plātera laikā bija iekārtota bibliotēka ar 20 tūkstošiem grāmatu.

Pilsētā darbojas Krāslavas katoļu baznīca un Aleksandra Ņevska pareizticīgo baznīca.

Ievērības cieniņš ir Augusta akmens, kura sānos ir iekalts grāfu Plāteru dzimtas ģerbonis un gadskaitlis – 1729. Pie šā akmens medību laikā maltīti esot ieturējis Polijas–Lietuvas karalis Augusts II Stiprais.

Romantiskāk noskaņotajiem jāuzkāpj Mīlestības kalniņā un jāpastāv pie Jāzepa Karņicka pieminekļa. Leģenda vēsta, ka jauns poļu virsnieks iemīlējies grāfa Plātera meitā Emīlijā. Kaut gan mīlestība bijusi abpusēja, grāfs virsnieku noraidījis. Jaunieši nolēmuši doties nāvē. Emīlijai savu nodomu īstenot nav izdevies, bet Jāzepe 1838. gada augusta naktī uzkalniņā nošāvies. Tauta šo vietu sauc par Karņicka jeb Mīlestības kalnu, bet avotiņu – par Mīlestības avotiņu.

Priedaines skatu tornī

Daugavas senlejas posmā ar deviņiem lieliem upes lokiem saglabājies ainavas pirmatnīgums, dižkoki, milzu laukakmeņi, arheoloģijas pieminekļi. Krastmalā dzīvo mazais zīriņš, zivjudzenītis, jūrasžagata. Uz Daugavu un Krāslavu var lūkoties no stāvkrasta, arī tad skats ir lielisks, taču, kad uzkāpsiet 32 metrus augstajā Priedaines skatu tornī, kas ir augstākais koka skatu tornis uz LVM apsaimniekotās zemes, šķitīs gandrīz neticami, ka tā joprojām ir Latvijas ainava. No torņa paveras skats uz Daugavu, arī daļa Krāslavas guļ pie kājām. Pavasarī te var baudīt ievziestu trakumu, rudenī priecāties par zelta lapu krāšņumu, labā laikā tālumā var saskatīt pat Daugavpils televīzijas torni, bet dūmakainajā tālē apjaust Baltkrievijas pakalnu aprises.

Ulmaņa vietā

Skatu tornis atrodas pašā velomaršruta "Saulkrastu taka" sākumā. Tālāk ceļš vijas cauri mežam. Dažus simtus metru gan nāksies braucienu piebremzēt, jo būs jāmet līkums ap attīrīšanas stacijas žogu, taču tūdaļ varēsiet atvilkt elpu pašā Daugavas krastā iekārtotā atpūtas vietā ar nosaukumu "Ulmaņa vieta". Vecā priede ar daudzajiem stumbriem, lapene, soli, galdi, uguns-kura vieta, šūpoles lielo koku aizvējā rada īpašu mājīguma sajūtu, šķiet, ka te vienmēr ir silti. Daugava tepat lejā izveidojusi mazu saliņu, lai zilajā ūdeņu klaidā skats neapmaldītos. Te var makšķerēt, turpat arī izcept un notiesāt noķerto zivi vai gluži vienkārši izbaudīt svaigo gaisu, klusumu un mieru, vērojot Daugavas rāmo plūdumu.

Kad Dievs licis zvēriem Daugavu rakt, zaķis lēcis pa priekšu, lapsa atkal pa zaķa pēdām ar kuplo asti ievilkusi robežas, bet lācis, kā jau stiprinieks, tik grābis zemes lieliem klēpjiem un bēris kaudzēs. Tā nu Daugava iznākusi līkumota, bet tās krasti – kalnaini. Dievs par tādu iznākumu bijis dusmīgs uz zvēriem, bet ko nu vairs padarīsi.

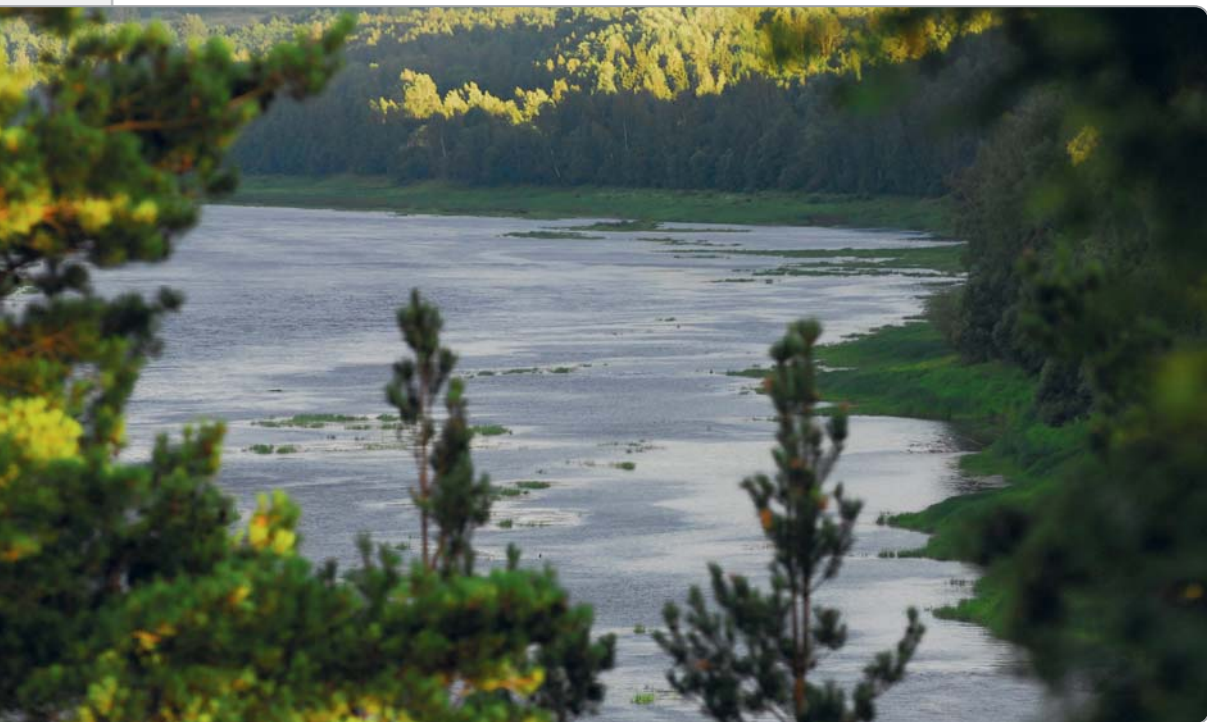

Šilovkas ezers

Šilovkas ezeru ar apkārtējo mežu un reljefu pielīdzina Latvijas ainavas etalonam. Velomaršruts Nr. 19 "Šilovka" sākas Krāslavas–Varnaviču ceļā un vijas pa aizsargājamo ainavu apvidu "Augšdaugava".

Uzmanību! Krāslavas apkārtnē un Šilovka atrodas Latvijas–Baltkrievijas pierobežas zonā, tādēļ līdzī jābūt pasēm!

Braucot pa šo maršrutu, varēsiet vērot meža ielokā ieskaito divarpus kilometru garo Šilovkas ezeru un apskatīt, kā tiek apsaimniekotas dažāda vecuma skujkoku audzes. Maršruta sākumā, vietā, kur savu tecējumu sāk Bruņinieku upīte, ierīkota atpūtas vieta un peldvieta.

Dabas parks "Daugavas loki"

Dabas parks "Daugavas loki" atrodas Daugavas ielejā posmā no Krāslavas līdz Naujenei, Augšdaugavas aizsargājamo ainavu apvidū. Platība – 129,9 km². Parks dibināts 1990. gadā, lai saglabātu unikālo un savdabīgo Daugavas senlejas ainavu, tās vērtīgos dabas kompleksus, augu un dzīvnieku sugu bioloģisko daudzveidību, kā arī kultūrvēsturiskos pieminekļus. Tā ir vienīgā vieta Latvijā, kur Daugava ir saglabājusi savu dabīgo tecējumu. Raksturīgākā Daugavas loku dabas īpatnība ir astoņi lieli upes līkumi posmā no Naujenes līdz Krāslavai. Katra šī upes loka garums sasniedz 4–6 km, bet attālums pa gaisa līniju starp lokiem ir tikai 2–3 km. Daugavas loku krāšņās terases un senkrastu nogāzes ar ložņu cekuliņiem, spilvaino grīslī, spožo suņuburkšķī, šaurlapu lakaci, cepuraino neotianti, zirņveida piramidālo cekuliņu un daudziem citiem retiem augiem, ar priežu mežiem un dižsiliem, laņiem un damakšņiem ir saudzējamas kā mūsu īpašais aizsargājamais dabas objekts.

Mūžīgā kustībā

Igo Japiņš – Latvijas čempions riteņbraukšanā, vairākkārtējs PSRS čempionātu laureāts, sudraba (1975) un bronzas (1971) medaļas Tautu spartakiādēs 4 km komandu braucienā trekā, leģendārā riteņbraucēja Harija Japiņa dēls, ilggadējais Latvijas riteņbraukšanas menedžeris, sacensību organizators un bijušais Latvijas izlases treneris, Igo Japiņa sporta aģentūras direktors. Kopš 1999. gada organizē atjaunoto Vienības velobraucieni, SEB MTB kalnu divriteņu maratonus, Tele2 Rīgas velomaratonu.

Igo Japiņš

Vienības braucieni, kas bija tik populāri no 1936. līdz 1939. gadam, tika organizēti ar Kārļa Ulmaņa un valsts atbalstu. Tas bija neiedomājami kupli apmeklēts pasākums, kas ne tikai popularizēja veselīgu dzīvesveidu, tam bija gluži vai politiska nozīme tautas apvienošanā, pašapziņas celšanā. Toreiz velobraucēji startēja no dažādām pilsētām un satikās Rīgā. Atjaunotajos vienības velobraucienos piedalās aizvien vairāk velobraucēju (šogad Siguldā startēja 4,5 tūkstoši braucēju), tomēr 1939. gada rekords vēl paliek nepārspēts – tad no visiem Latvijas novadiem uz Rīgu devās 6090 velosipēdistu. Tagad tādā veidā organizēt sacensības vairs nav iespējams, kaut vai no drošības viedokļa vien – citi laiki, cita satiksme. Priecājos, ka dalībnieku skaits ar katru gadu palielinās.

Igo Japiņa sporta aģentūra organizē septiņus velomaratonus gadā dažādās Latvijas vietās. Ik reizi maratonā piedalās apmēram divi tūkstoši cilvēku. Trases marķējam jau pāris nedēļas pirms sacensībām, lai dalībnieki var patrenēties. Un tas arī ir lieliski, jo, ja ir vēlēšanas labi nostartēt, forma jāuztur, nākas vismaz pāris reizi nedēļā sēsties uz velosipēda, skriet vai peldēt. Tūlīt pēc sacensībām gan zīmes noņemam, lai atkal citā vietā veidotu jaunus velomaršrūtus. Arī trasi sakopjam un cenšamies audzināt velobraucējus, lai ievēro tīrību un nepiegružo apkārtni.

Trases parasti tiek izveidotas trijām velosipēdistu sagatavošanās grupām, lielākie meistari veic garākas distances, bet vieglākā ir Mammadaba trase velobraucējiem bez īpašas sportiskās sagatavotības.

Pats arī veselības saglabāšanas dēļ cenšos divas, trīs reizes nedēļā doties braucienā ar velosipēdu. Mans maršruts bieži ved gar jūru – no Garciema līdz Vecākiem un Daugavas ietekai jūrā. Man patīk sajukt vēju, jūras smaržu un to, ka asinis sāk straujāk riņķot.

Ir jau jauki braukt pa labiem, marķētiem veloceliņiem, taču vēl interesantāk, ja ikreiz skatam paveras cita ainava. Man patīk braukt pa nezināmiem celiņiem, pa kādu aizaugušu, sen nelietotu ceļu, redzēt vietas, kur kādreiz dzīvojuši cilvēki un atstājuši savas pēdas. Mammadaba velobraucējam galvenais ir baudīt dabu, meklēt un atrast savus maršrūtus, izpētīt tos un atklāt arvien jaunas, skaistas vietas.

Ar katru gadu palielinās tautas velobraucienā dalībnieku skaits. Sestdienās, svētdienās ar kalnu divriteņiem pa mežu un lauku celiņiem brauc lielākas un mazākas grupiņas velosipēdistu. Tāpēc ir prieks par katru jaunu izveidotu, marķētu un labiekārtotu velotaku, kas iepazīsti na ar mūsu skaisto zemi, piedāvā vietu atpūtai.

Īsta atpūta dabā - nāc!

Lielaucis ezera laivu bāze

Lielaucis pagasts, Auces novads, LV-3723
Tālrunis 26556771

Zebrus ezera laivu bāze

Bikstu pagasts, Dobeles novads, LV-3713
Tālrunis 29252368

Konferenču un tūrisma centrs "Ezernieki"

"Ezernieki", Indrānu pagasts, Lubānas novads, LV-4827
Tālruņi 26671421, 27840643, 26666090

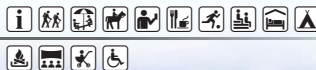
Tērvetes dabas parks

Tērvetes pagasts, Tērvetes novads, LV-3730
Tālrunis 63726212

Jaunmoku pils

Tumes pagasts, Tukuma novads, LV-3139
Tālruņi 26187442, 63107125

Pokaiņu mežs

Senpokaiņi, Naudītes pagasts, Dobeles novads, LV-3724
Tālruņi 63729177, 63726212

www.mammadaba.lv

www.latvia.travel

